

BẢN TIN PHÁP LUẬT SỐ 17-2025

I. TÌNH HUỐNG PHÁP LUẬT

Quy định của pháp luật về thời điểm có giá trị của thẻ bảo hiểm y tế

Anh N là nhân viên công ty X, tham gia bảo hiểm y tế (BHYT) theo nhóm người lao động. Tháng 01/2025, anh N nghỉ việc và công ty báo giảm BHYT. Do anh N chưa tìm được việc mới nên không tham gia BHYT liên tục trong 4 tháng (tương đương 120 ngày). Tháng 6/2025, anh N mua thẻ BHYT hộ gia đình và đóng đủ tiền 12 tháng một lần. Đầu tháng 7/2025, anh N bị viêm ruột thừa, phải nhập viện phẫu thuật với chi phí 20 triệu đồng. Anh mang thẻ BHYT mới mua đến bệnh viện nhưng được thông báo thẻ chưa có giá trị sử dụng. Anh N thắc mắc: Tại sao thẻ BHYT không có giá trị sử dụng ngay sau khi đóng tiền? Quyền lợi BHYT của anh bị ảnh hưởng thế nào do việc đóng gián đoạn? Việc ngừng đóng bảo hiểm của anh N có vi phạm pháp luật không?

Căn cứ pháp lý:

- Luật Bảo hiểm Y tế 2028, sửa đổi 2014 và 2024;
- Nghị định 188/2025/NĐ-CP ngày 01 tháng 7 năm 2025 quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số Điều của Luật Bảo hiểm y tế (Nghị định 188/2025/NĐ-CP).

Giải quyết tình huống:

Căn cứ điểm b, c khoản 3, Điều 16 Luật bảo hiểm y tế năm 2008 được sửa đổi, bổ sung tại khoản 1 Điều 10 Luật bảo hiểm y tế sửa đổi 2014; sửa đổi tại điểm b, khoản 14, Điều 1 Luật bảo hiểm y tế sửa đổi 2024 có hiệu lực từ ngày 01/7/2025 quy định:

Đối tượng tham gia bảo hiểm theo Điều 12 của Luật bảo hiểm y tế 2008 (bao gồm nhóm người lao động) đã tham gia bảo hiểm y tế nhưng không liên tục từ 90 ngày trở lên thì thẻ bảo hiểm y tế có giá trị sử dụng sau 30 ngày kể từ ngày đóng đủ bảo hiểm y tế.

Đồng thời, căn cứ vào khoản 10 Điều 13 Nghị định 188/2025/NĐ-CP, có hiệu lực từ ngày 15/8/2025, quy định: giá trị thẻ bảo hiểm y tế tương ứng số tiền đóng, trừ trường hợp trẻ em dưới 6 tuổi. Mức hưởng bảo hiểm y tế từ 80% đến 100% chi phí tùy loại đối tượng (Điều 22 Luật BHYT 2008).

Căn cứ các quy định của pháp luật và dữ liệu tình huống đưa ra, do anh N đã ngừng đóng bảo hiểm y tế 120 ngày (vượt quá mốc 90 ngày), nên thẻ bảo hiểm y tế của anh N chỉ có giá trị sau 30 ngày kể từ ngày đóng đủ. Trường hợp thẻ chưa có giá trị sử dụng, anh N không được quỹ BHYT thanh toán chi phí điều trị và phải tự thanh toán chi phí cho việc điều trị bệnh. Anh N không vi phạm pháp luật khi ngừng tham gia bảo hiểm y tế, nhưng hậu quả là bị mất quyền lợi bảo hiểm trong thời gian gián đoạn. Quy định này nhằm hạn chế tình trạng chỉ mua thẻ khi cần chữa bệnh, đảm bảo công bằng quỹ bảo hiểm y tế cho tất cả các đối tượng. Công đoàn cơ sở cần tuyên truyền vận động để toàn thể NLĐ hiểu và nắm được các quy định về điều kiện hưởng bảo hiểm y tế, tránh ảnh hưởng đến quyền lợi khi ốm đau, phải tự thanh toán chi phí điều trị tại các cơ sở y tế.

NGUYỄN THỊ THANH HOÀN

II. TÌNH HUỐNG PHÁP LUẬT

Quy định về BHXH đối với lao động là người cao tuổi.

Anh D sinh ngày 02/06/1964, là nhân viên làm việc tại Công ty Dệt May A từ tháng 10/2015 và được đóng BHXH liên tục trong thời gian làm việc tại Công ty. Ngày 19/9/2025, anh D nhận được thông báo nghỉ việc do đủ tuổi nghỉ hưu và có thể làm thủ tục hưởng bảo hiểm xã hội một lần. Sau đó, anh được bộ phận nhân sự trao đổi, nếu anh muốn, Công ty sẽ tiếp tục ký kết hợp đồng lao động có thời hạn với anh theo diện lao động là người cao tuổi. Vậy theo quy định, nếu anh D tiếp tục ký hợp đồng làm việc tại Công ty thì có được tiếp tục đóng BHXH bắt buộc không? Anh D lựa chọn phương án nào để đảm bảo chế độ tốt nhất cho mình?

Căn cứ pháp lý:

- Bộ luật Lao động năm 2019 (BLLĐ 2019);
- Luật Bảo hiểm xã hội năm 2024 (Luật BHXH 2024);
- Nghị định 135/2020/NĐ-CP ngày 18/11/2020 của Chính phủ quy định về tuổi nghỉ hưu.

Giải quyết tình huống:

1. Việc đóng BHXH của anh D khi tiếp tục ký kết hợp đồng lao động với Công ty Dệt May A

Căn cứ Khoản 1 Điều 64 Luật BHXH 2024 quy định về đối tượng và điều kiện hưởng lương hưu: Người lao động khi nghỉ việc có thời gian đóng BHXH bắt buộc từ đủ 15 năm trở lên và đủ tuổi nghỉ hưu theo quy định.

Theo dữ liệu tình huống, tính đến hết tháng 9/2025, anh D được 61 tuổi 3 tháng, đủ điều kiện về độ tuổi nghỉ hưu theo quy định tại Khoản 2 Điều 4 Nghị định

135/2020/NĐ-CP. Tuy nhiên, đến hết tháng 9/2025, anh D mới có đủ 10 năm đóng BHXH. Như vậy, anh D chưa đủ điều kiện để hưởng chế độ hưu trí Vì vậy, anh D có thể lựa chọn hưởng BHXH một lần hoặc hưởng trợ cấp hàng tháng (theo Điều 23, Điều 70 Luật BHXH 2024).

Nếu anh D ký kết hợp đồng lao động và tiếp tục làm việc tại Công ty Dệt May A khi đã đủ tuổi nghỉ hưu. Tại Điểm a Khoản 1 Điều 2 Luật BHXH 2024 quy định người lao động là công dân Việt Nam thuộc đối tượng tham gia BHXH bắt buộc gồm: *Người làm việc theo hợp đồng lao động không xác định thời hạn, hợp đồng lao động xác định thời hạn có thời hạn từ đủ 01 tháng trở lên, kể cả trường hợp người lao động và người sử dụng lao động thỏa thuận bằng tên gọi khác nhưng có nội dung thể hiện về việc làm có trả công, tiền lương và sự quản lý, điều hành, giám sát của một bên*; Khoản 7, Điều 2, Luật BHXH 2024 quy định những trường hợp không thuộc đối tượng tham gia BHXH bắt buộc gồm: *Người đang hưởng lương hưu, trợ cấp bảo hiểm xã hội, trợ cấp hàng tháng; Lao động là người giúp việc gia đình; Chủ hộ kinh doanh, người quản lý doanh nghiệp... không hưởng tiền lương.*

Trường hợp của anh D, nếu anh ký kết hợp đồng lao động có thời hạn và tiếp tục làm việc tại Công ty, anh D không đăng ký hưởng trợ cấp hàng tháng thì Công ty Dệt May A vẫn có trách nhiệm đóng BHXH cho anh D.

2. Lựa chọn phương án để đảm bảo quyền lợi tốt nhất cho người lao động

Phương án 1: Anh D có thể rút bảo hiểm một lần, nhận số tiền trợ cấp theo số năm thực tế đã đóng. Tuy nhiên, anh sẽ mất quyền lợi hưu trí và chế độ BHYT.

Phương án 2: Anh D tiếp tục làm việc và thỏa thuận với Công ty đóng bảo hiểm xã hội với **mức đóng hợp lý** để đủ điều kiện về số năm đóng bảo hiểm hưởng chế độ hưu trí hàng tháng, đảm bảo an sinh lâu dài.

HOÀNG THỊ HẢI